

Salme lasteaias algavad suuremad renoveerimistööd

Salme lasteaiad Otto-Triin saab vallavanema sõnul nädal tagasi valminud projekti raames korralikult kaasajastatud.

“Viimased renoveerimised tehti 1996, millest on juba parkümmend aastat möödas. Nüüd on paras aeg jälle seisukorda parandada,” meenutas

Salme vallavanem **Kalmer Poopuu** (pildil).

Tööd käigus on plaanis länepoole juurdehituse püstitamine, köögiploki renoveerimine, rühma magamistoa, abiruumi, rõdu ja riietekuivatusruumide renoveerimine. Sellega seoses uuendatakse hoone ventilatsioonisüsteem ning osaliselt ka

vee-, kanalisatsiooni- ja elektri sisevõrk. “Seal on osaliselt veetrass, mis on 1960-ndatest aastatest,” ütles Poopuu.

Vald on arvestanud, et orienteeruvalt võib minna 100 000 eurot, aga kõik oleneb Poopuu sõnul riigihangete hinnast. “Oleme projekti koostanud algselt tervele hoonel ja kuulutame välja riigihanke. Eks see paistab – kui läheb liiga kalliks, siis teeme etappidena,” selgitas ta.

Kuna renoveerimistööd võetakse ette suhteliselt laialdaselt, püütakse lasteaiatöid võimalikult vähe häirida. “Praegu on nii, et need tööd, mis segavad õppetööd, püüaks ära teha jaanipäevast augusti lõpuni,” kirjeldas Poopuu ja lisas, et graafik sõltub hinnapakumisest.

Rahad eraldatakse täies mahus valla eelarvest. “Ole-

me ka selle tarbeks laenuga arvestanud,” lisas Poopuu.

See suvi saab olema keeruline, aga lasteaiadirektor **Maret Seeman** ei oska enne midagi täpsemalt öelda, kui tööde teostaja on teada. “Mõtteid on ja vanematele on ka teada antud ning lahendusi pakutud,” selgitas Seeman ja lisas, et eelnevad suved on näidanud, et inimesed on suhteliselt paiksed ja lapsevanemad arvestavad oma puhkuste sättimisega. Samuti on juulikuus lasteaiad alati kinni olnud.

Lasteaiaremondist on möödas pea 50 aastat ning renoveerimistööd teostati 1996. aastal. “Maja avati 18. oktoobril 1967. Peale renoveerimistööd läks maja uuesti lahti 14. detsembril, millest täitub juba 20 aastat,” selgitas ta.

Pamela Talzi

Selline näeb välja Sõmera küla, kus paremalt poolt paistavad hooldekodu hooned ja kohe sealsamas

Wellfest laieneb üha enam maakonda

Kolmandat aastat toimuv festival Spaaremaa Wellfest, mis on mõeldud turismihooaja pikendamiseks, laieneb aina enam ka maakonda.

26. märtsil toimub näiteks Orissaare spordihoones kevadine tervisepäev. Motivatsiooniloengu “Mõtlemisega parimasse vormi” peab tunnustatud treener Mirko Miilits, kes räägib sellest, kuidas mõtlemise abiga sangadest kõhul vabaneda, seljatada igapäevane laiskus ja viitsimatus ning mida hakata peale stressiga ja miks see meid paksuks teeb. Samuti tuleb juttu, kuidas leida tahtejõudu ja püsivust, seljatada trennipause, kuidas rajale tagasi saada ja mugavustsoonist välja tulla.

Ka on kohapeal võimalik mõõta kehakoostist. Toomas Kuusk viib päeva lõpetuseks läbi ka qigongi näidistreeningu. Qigong on üks kaheksast Hiina tervisekunstist. See on traditsiooniline hingamis- ja meditatsiooni süsteem organismi energiataseme tõstmiseks.

MTÜ Orissaare Spordi juht **Andla Rüütel** tõdes, et pakkus ürituse ise Wellfesti korraldajatele välja. Kuna festival kannab nime Spaaremaa Wellfest, oleks tema sõnul tore näha, et aina enam oleks kavas esinda-

Eelmisel aastal toimus Wellfesti raames mess-laad, kus jätkus head-paremat kõigile soovijatele.

tud ka maapiirkonnad.

“Avatud saunade laupäevaõhtu raames on enamik saunu ikkagi linnast väljas,” mainis MTÜ Saarte Turismiarenduskeskuse turismiarendusjuht **Viktoria Bubukin**. Praegu on ennast registreerinud seitse sauna. Samuti on Liiva kaupluses mitmel päeval tervislike toodete eripakkumised ning Saaremaa Thalasso spaas toimub klassikaline Šivananda jooga loeng ja praktika “Vaiikus iseeneses”, looduslike värvidega munade värvimise õpituba peredele ning sportlike mängude ja võistlustega perepäev.

“Põhiosas jääb festival

linnakeseks, sest enamik spaasid asub linnas ja ürituse üheks põhiliseks väljundiks ongi spaade külastamine. Aga üritame muidugi väljapoole linna ka tegevusi välja mõelda. Tulevikus saab see ikkagi maakonnaüleseks ürituseks,” rääkis Bubukin. Tema sõnul oli plaanis ürituse kavasse lisada ka hülgematkad, kuid korraldajatele antud nädal paraku ei sobinud. Tulevatel aastatel on väljasõite loodusesse ja linnast välja kindlasti plaanis teha.

Wellfest toimub tänava kevadisel koolivaheajal 21.–27. märtsini.

Sigrid Osa

Saaremaal külmakraadid alla seitsme ei lange

Kui ilmaprognoos lubab tuleval nädalal Eestisse isegi kuni 17 miinuskraadi, siis Saaremaal õhutemperatuur alla miinus seitsme ei lange.

Täna on oodata tormist ilma, tuult puhanguit 18–20 m/sek. Laupäeval jääb tuul pisut vaiksemaks, kuid püsib nädala lõpuni. Kraadid peaksid päeval jääma nulli ja miinus ühe vahele. Selle nädala lõpus ja uue alguses

on öösel oodata kaks kuni seitse miinuskraadi.

Nädalavahetusel ja uue alguses võib sadada lume ja lõrtsi segu. Saju hulk ei ole suur. Ilm on muutlik ja pilved vahelduvad päikesepaistega. Esmaspäeva päeval on oodata plusskraade. Teisipäeval ilm selgineb ja suuremad külmad lõppevad ära. Kolmapäeval ja neljapäeval ilm soojeneb

– päeval on oodata 5–6 kraadi sooja.

“Tavaliselt on kõige külmem öö just enne soojaks minekut. Kui neljapäeval uuesti soojaks läheb, võib kõige külmem öö tulla Kirde-Eestis öösel vastu kolmapäeva, mil kraadid võivad ulatuda miinus 17-ni,” rääkis ilmateenistuse sünoptik **Helve Maitern**.

Sigrid Osa

Vaimupuue ja v

Kuuldavasti peab Sõmera hooldekodu hiljemalt aastaks 2023 olema likvideeritud ja väiksema üksusena linna kolitud. See on kaasa toonud erinevaid arutelusid. Esiteks – miks nad ei võiks edasi Sõmeral olla, ja teiseks – miks nad just meie lähedale peavad elama tulema.

Heli Salong

heli@meiemaa.ee

Vaadake tähelepanelikult siin loo juures olevat panoraampilti. Kas teie meelest on sellel pildil midagi valesti? Paljude arvates ilmselt küll. Pildi paremas servas paistavad Sõmera hooldekodu hooned, pildi vasakus servas on tavalised eramajad. Kus on aga suured plankaiad, mis “hulle” muust maailmast eraldaks?

Just selline küsimus võiks tekkida kõigil neil, kes hirmust värisema hakkavad, kui kuulevad, et mõni erihooldekodu maja võiks tulla neile lähemale kui kümme kilomeetrit. No ütleme kümme on ehk palju pakutud, aga igatahes ei sooviks paljud inimesed elada hooldealustega väga lähestikku. Ometi Sõmeral elatakse ja juba aastast 1976.

Ja nüüd vaadake teist selle loo juures olevat fotot. Üksikud inimesed liikumas rahulikult mööda teed. Vaid sõõgikordade ajal tihenevad read ja liigutakse üheskoos eemal asuva söökla-hoone poole.

Mõni mööduja viipab käega, mõni vaatab niisama otsa, enamik rühhib vaikides edasi. Ei mingeid hullunud ja räuskavaid masse, keda kartma peaks ja kelle kaitseks oma maja ümber kõrge plankaed ehitada. Just selline on igapäevane elu Sõmeral, kuid oli ka teistsuguseid aegu, mida keegi enam tagasi ei igatse.

Kui 40 aastat tagasi Sõmerale esimesed hoolealused saabusid, ümbritseti territoorium kõrge plankaiaga.

Hirmu pole

Aime Rahnel töötas hooldekodus üsna algusest peale.

“Kui mõelda selle aja peale, kui nad siia tulid, oli meil nende ees päris suur hirm, sest kõik oli

meile teadmata asi. Me teadsime sellistest inimestest väga vähe ja tol ajal teati veel eriti vähe,” meenutab Aime algusaegu ja heldib seejärel: “Kui alguses need noored poisid siia tulid, millises olukorras nad olid. Me tuisime ja haletsesime neid, aga enam ei kartnud.”

Seda kartust pole Aime siiani, ehkki ta on kogu selle aja Sõmeral elanud.

“Kõik need aastad, mil hoolealused siin on olnud, pole olnud ühtegi sellist asja, mille pärast oleks pidanud hirmu tundma. Juba mitukümmend aastat pole siin aedu ümber, hoolealused jalutavad täiesti vabalt ringi nagu me ise, suhtleme nendega nagu endasugustega, pole mingit vahet. Pahandusi pole,” iseloomustab Aime olukorda.

375

kliendiga on Sõmera hooldekodu Eesti suurim.

Naine ei tea kedagi, kes oleks Sõmeralt hooldekodu pärast ära kolinud.

“Meil kõigil on olnud väiksed lapsed, kuid karta pole vaja olnud,” kinnitab Aime. “Seda tuleb arvestada, et nad on pisut teistsugused, aga mitte nii, et nad oleksid ohtlikud ja neid peab kartma. See pikk siin elatud aeg on näidanud, et ohtu pole.”

Tõsi, vahel on hoolealused pisut tüütud, sest on jutukad ja tahavad rääkida. Nad otsivad tühje pudelid ja suitsukonisid, aga majade juures varastamas

Hooldekodu kliendid saavad vab

ega kerjamas ei käi. Lunivad rohkem poe juures. Vahel, kui majast mööda lähevad, pakuvad abi.

“Nad käivad paljudel peredel abis, nii on välja kujunenud. Minulgi käib üks mees juba aastaid. Ta teab, mis töid on vaja teha ja millal – maad kaevata, puid lõhkuda ja neid kuuri vedada. Tuleb ise ja pakub abi. Tasuks tahavad suitsu või suitsuraha – see on nende peamine mure. Sellega võivad nad vahel ka tüütavaks muutuda. Kuid töö on korralik, me siin juba teame, kes mida teeb. Nendel endil on ka hea, et saavad oma miljööst välja ja meiega siin jutustada,” arutleb Aime ja lisab juurde veel ühe oma arvamuse: “Minu meelest nad ikka linnainimesed ei ole.”

Kuid järsku on Aime kui endisel töötajal “kallutatud” arvamus ja seepärast lisame juurde ka Sõmera poe juures kuulnud seisukohad.

Kõik üsna ühel meelel

Poe juures koorub aga välja täpselt sama pilt.

Seitse aastat müüjana töötanud **Helena** ütleb, et on harjunud.

“Kui esimest korda poodi tööle tulin, siis oli küll natuke hirm, aga nad on suht rahulikud. Iga-